

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Қурбонзода Нигина Қурбон дар мавзуи «Асосҳои педагогии омодагии омӯзгорони оянда ба таълими интерактивӣ дар низоми талаботи илми педагогикаи муосир» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08 – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 – Назария ва методикаи фанҳои ҷамъиятӣ) пешниҳод гардидааст.

Мавзӯи интихобкардаи диссертант Қурбонзода Нигина Қурбон «Асосҳои педагогии омодагии омӯзгорони оянда ба таълими интерактивӣ» — масъалаи муҳим ва саривақтӣ дар шароити низоми таҳсилоти муосир мебошад. Рушди технологияҳои иттилоотӣ ва воридшавии усулҳои нави таълими интерактивӣ талаб мекунад, ки омӯзгорони оянда на танҳо донандаи фан, балки дорои малакаҳои истифодаи усулҳои муосири интерактивӣ бошанд. Муаллиф ба таври возеҳ нишон додааст, ки омодагии омӯзгор ба чунин раванд бояд дар асоси меъёрҳои илмии педагогӣ сурат гирад. Аз ин рӯ, мавзӯи таҳқиқот муҳим ва дорои аҳамияти назариявӣ ва амалӣ мебошад.

Дар автореферат мақсад ва вазифаҳои асосии таҳқиқот ба таври мушаххас ва дақиқ муайян шудаанд. Муаллиф нишон медиҳад, ки ҳадафи асосии таҳқиқот таҳияи асосҳои педагогии омодагисозии омӯзгорони оянда ба таълими интерактивӣ мебошад. Ҳамзамон, масъалаҳои калидии соҳа, аз ҷумла таъриф ва ҷузъҳои омодагии касбӣ, муҳтавои таълими интерактивӣ ва муносибати методологӣ ба ин раванд низ мавриди таҳлил қарор гирифтаанд. Вазифаҳои илмӣ мувофиқ ба ҳадаф ва мувофиқ ба принсипҳои таҳқиқоти педагогӣ муайян шудаанд.

Муаллиф дар заминаи таҳлили амиқи адабиёти илмӣ мафҳумҳои калидиро муайян намудааст. Аз ҷумла, мафҳумҳои «омодагии омӯзгор», «таълими интерактивӣ», «омӯзгори оянда» ва «асосҳои педагогӣ» бо таърифи ба манбаъҳои муътамади илмӣ ва назари мутахассисони соҳа таҳлил гардидаанд. Таърифи пешниҳодшудаи муаллиф равшан, мукаммал ва аз нигоҳи педагогӣ асоснок мебошад. Ин ҳолат нишон медиҳад, ки муаллиф ба масъалаи таҳлили назариявӣ бодикқат ва амиқ муносибат кардааст.

Яке аз дастовардҳои муҳим дар диссертатсия таҳияи модели педагогии омодагисозии омӯзгорони оянда ба таълими интерактивӣ мебошад. Муаллиф бо роҳи таҳлил ва таҷрибаомӯзӣ як моделеро пешниҳод намудааст, ки тамоми марҳилаҳо ва ҷузъҳои муҳими омодагиро фаро мегирад. Ин модел метавонад дар амалияи муассисаҳои таҳсилоти олӣ истифода шавад. Он ба назарияи ташаккули малакаҳои касбии омӯзгор мутобик буда, самти рушди дониш ва малакаҳоро муайян мекунад.

Дар рисола равандҳои асосии ташаккули малакаҳои интерактивии омӯзгорон низ мавриди таҳлил қарор гирифтааст. Муаллиф нишон медиҳад, ки омодагии касбӣ бояд на танҳо донишҳои назариявиро дарбар гирад, балки тавассути усулҳои амалӣ ва интерактивӣ амалӣ гардад. Ӯ ба омӯзиши

имкониятҳои технологияҳои иттилоотӣ дар таълими интерактивӣ таваҷҷуҳи ҷиддӣ зоҳир кардааст. Ин равиш ба мувофиқати муҳтавои таълим бо талаботи замони рақамӣ мусоидат менамояд.

Методологияи тадқиқотӣ ба таври равшан ва илман асоснок дар автореферат инъикос ёфтааст. Муаллиф аз усулҳои таҳлили назариявӣ, муқоисавӣ, таҷрибавӣ ва таҳлили омӯри истифода бурдааст. Хусусияти таҷрибавии тадқиқот нишон медиҳад, ки муаллиф дар муҳити воқеии таълимӣ фаъолияти таҳқиқотиро анҷом додааст. Ин тадбирҳо ба эътимоднокии натиҷаҳои илмӣ мусоидат мекунанд.

Муаллиф натавонанд таҳқиқоти назариявӣ, балки таҷрибаи амалии омӯзгоронро низ таҳлил намудааст. Ӯ намунаҳои татбиқи усулҳои интерактивиро дар ҷараёни таълим овардааст ва нишон додааст, ки омӯзиши интерактивӣ то чӣ андоза ба фаъолнокии донишҷӯён таъсир мерасонад. Бо истифода аз таҷрибаҳои омӯзишӣ, хулосаҳо бо далелҳо асоснок карда шудаанд. Ин ҳолат нишон медиҳад, ки тадқиқот дорои заминаи воқеӣ ва таҷрибавӣ мебошад.

Дар натиҷаи таҳқиқот тавсияҳои мушаххас ва амалӣ пешниҳод шудаанд. Аз ҷумла, муаллиф пешниҳоди такмили барномаҳои таълимии ихтисосҳои омӯзгорӣ, ҷорӣ намудани курсҳои омӯзиши технологияҳои интерактивӣ ва гузаронидани семинарҳои махсусро ироа намудааст. Ин тавсияҳо барои муассисаҳои таҳсилоти олӣ ва марказҳои тайёрии омӯзгорон муҳим ва зарурӣ мебошанд. Онҳо метавонанд ба баланд бардоштани сифати таълим ва сатҳи касбии мутахассисон мусоидат намоянд.

Забони ифода ва услуби илмӣ автореферат раван, фаҳмо ва дақиқ аст. Муаллиф фикрҳои илмиро ба таври мантиқӣ ва пайдарпай ифода кардааст. Истифодаи истилоҳоти соҳавӣ ва забони академӣ бо стандартҳои ҳуҷҷатҳои илмӣ мутобиқ аст. Ин нишон медиҳад, ки муаллиф дониши хуби методологияи таҳқиқот ва забони илмӣ дорад.

Дар тадқиқот нуқтаҳои наоварона зиёд ба назар мерасанд. Аз ҷумла, пешниҳоди модели нави омодаسازی педагогӣ, муайян кардани сатҳҳои рушди малакаҳои интерактивӣ ва таҳлили омилҳои таъсиррасон аз наовариҳои муҳими рисола ба ҳисоб мераванд. Муаллиф тавонистааст саҳми шахсии худро дар рушди ин соҳаи муҳими илми педагогика нишон диҳад.

Натиҷаҳои таҳқиқот қобили татбиқ буда, метавонанд дар соҳаи маориф, махсусан дар омодаسازی мутахассисони соҳаи омӯзгорӣ, васеъ истифода шаванд. Муассисаҳои таҳсилоти олӣ, марказҳои омӯзиши методӣ ва курсҳои такмили ихтисос метавонанд аз дастовардҳои таҳқиқот истифода баранд. Татбиқи чунин таҷрибаҳо метавонад ба баланд бардоштани сатҳи таълим мусоидат кунад.

Хулосаҳои таҳқиқот равшан, мушаххас ва дар асоси натиҷаҳои таҳқиқот таҳия шудаанд. Ҳар як хулоса ба як ё якчанд вазифаи тадқиқот ҷавоб медиҳад. Муаллиф тавонистааст, ки робитаи байни мақсад, вазифаҳо,

раванди тадқиқот ва хулосахоро нигоҳ дорад. Ин ҳолат нишон медиҳад, ки рисола аз ҷиҳати методологӣ устувор аст.

Таҳқиқоти муаллиф дар заминаи равандҳои воқеии низоми таҳсилоти муосири Тоҷикистон ва ҷаҳон асос ёфта, хусусиятҳои миллӣ ва байналмилалӣ омӯзиши педагогиро ба назар гирифтааст. Ин равиш ба ҷаҳонишавии таҳсилот мувофиқ буда, барои тақвияти рақобатпазирии омӯзгорони оянда мусоидат мекунад.

Бо дарназардошти ҳамаи ҷанбаҳои гуфташуда, метавон хулоса кард, ки автореферати рисолаи мазкур ҷавобгӯи талаботи стандартии рисолаи илмӣ дараҷаи илмӣ номзади илм мебошад. Муаллиф тавонистааст, ки ба соҳаи илми педагогика саҳми арзанда гузорад ва натиҷаҳои тадқиқоти ӯ дар таҳсилоти муосир муҳим ва татбиқшаванда мебошанд.

Автореферати диссертатсия мутобиқи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиб дода шуда, мундариҷаи он мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, навоариҳои илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ, методологияи таҳқиқот, натиҷаҳои асосии бадастомада ва хулосаро дар бар мегирад.

Таҳқиқоти Қурбонзода Нигина Қурбон дар мавзуи «Асосҳои педагогии омодагии омӯзгорони оянда ба таълими интерактивӣ дар низоми талаботи илми педагогикаи муосир» аз ҷумлаи корҳои илмӣ муҳим ва саривақтӣ ба ҳисоб меравад. Муаллиф тавонистааст, ки як қатор масъалаҳои назариявӣ ва амалии марбут ба омодасозии омӯзгорони фанни информатикаро дар шароити муосир мавриди баррасӣ қарор дода, роҳҳои ҳалли онҳоро пешниҳод намояд.

Диссертатсия ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он Қурбонзода Нигина Қурбон барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08 – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 – Назария ва методикаи фанҳои ҷамъиятӣ) арзанда мебошад.

Муқарриз: доктори илмҳои педагогӣ, директори
Муассисаи давлатии таълимии “Литсейи касбии
техникии ноҳияи Шаҳринав”
18.09.2025с.

Давлатзода Чамила

*Имзои Давлатзода Чамиларо тасдиқ мекунам:
Сардори шӯъбаи кадрҳои Муассисаи
давлатии таълимии “Литсейи касбии
техникии ноҳияи Шаҳринав”*

Алиева С.